

Javnaðarflokkurin á lögtingi:

Hækkið persónsfrádráttin so pensionistar sleppa undan landsskatti

Framsøgumennirnir fyri teir flestu flokkarnar tóku undir við uppskotinum at broyta skattalógina, soleiðis at pensionistar og barnaríkar familjur sleppa lættari í skatti.

Javnaðarflokkurin hevur skotið upp at hækka barnafrádráttin við 300 kr. — úr 1200 upp í 1500 kr., og at hækka persónsfrádráttin hjá pensionistum, soleiðis at teir sleppa undan landsskatti.

I 1978 vóðu slíkar broytingar framar. Tær gjørdur, at pensionistar sluppu undan landsskatti. Men, visir Javnaðarflokkurin á viðmerkingunum, at pristalshækkinger saman við pensionshækkingum hava gjørt, at nú eru pensionistar aftur noyðdir at gjalda landsskatt.

Javnaðarflokkurin hevur ti skotið upp at hækka persónsfrádráttin hjá hjúnum úr 3.700 kr. upp í 7.400 kr. og frádráttin hjá einstøkum úr 6.500 upp í 10.200 kr.

Javnaðarflokkurin hevur roknað seg fram til at nevndu broytingarnar í skattalógini kosta landskassanum 18 mill. kr.

Umframt at mæla til hesar broytingarnar, skýtur Javnaðarflokkurin eisini upp at pristalsreguleia persónsfrádráttin, soleiðis at pensionistarnir fáa somu sømdir í framtíðini.

Dýrt at liva
— Eg haldi tað vera rimuligt, at føroysku pensionistarnir sleppa undan at rinda skatt, tá hugsað verður um, hvussu dýrt tað er at liva, segði Vilhelm Johannesen, úr Javnaðarflokkinum. Hann visti á, at verður realloin í 1970 sett til 100, var hon í 1979 komin upp í 125, men at hon síðan er fallin niður aftur á 102.

Jógvan Sundstein, úr Fólka flokkinum, segði, at hetta er eitt problem, ti persónsfrádrátturin hevur staðið í stað. Hann víðgækk, at síðan 1978, tá broytingin varð gjørd við tað at skattastigin ikki er broyttur.

Jógvan Sundstein kundi kortini ikki lova, at Fólka flokkurin fer at taka undir við uppskotinum.

Karin Kjølbø, úr Tjóðveldisflokkinum, boðaði frá at flokkurin tekur undir við uppskotinum. Men hon helt Javnaðarflokkinn vera hópinn optimistisk, um hann roknar við, at uppskotið fer at koma í gjeðnum. Annars mælti hon til at hækka barnafrádráttin tvífalt.

Hvi leikar hann i?

Eli Nolsøe, úr Sambandsflokkinum, visti á, at stórar broytingar í skattalógini standa fyri stavn. Hann mælti ti til at taka slíkar broytingar við ta.

Annars tók hann í tað, sum Javnaðarflokkurin sigur í viðmerkingum um realloinfallið. Hann segði seg ikki duga at skilja, hvi Javnaðarflokkurin leikaði so nógv í, nú samgongan hevur flutt pristalið aftur til 100, tá sami flokkurin var við at gera tað sama í 1980.

Hilmar Kass, úr Sjálvstýrisflokkinum, tók undir við ti at hækka barnafrádráttin, men visti annars til, at landsstýrið arbeiðir við at broyta skattalógina, har tilíkar broytingar sum hesar kunnu byggjast inn í.

Hann segði, at pensionistar hava ikki nógv at skattast av, men metti, at teir, sum sita ringast í ti, eru vanligir arbeiðsmenn, sum just hava bygt.

Hilmar Kass mælti ti ikki bara at taka persónsfrádráttin til viðgerðar, men taka við skattastigin, at hann hevur tey brek, at hann ókir um trýstið so við og við sum inn-tekurnar vaksa.

Óðini hjá Hilmar Kass fekk Erlend Patursson at spyrja, hvi Sjálvstýrisflokkurin hevur verið við at fremja pristalsbroytingar, tá hesin sigur, at arbeiðsmaðurin er verst fyri.

Hilmar Kass svaraði, at pristalsbroytingarnar raka øll.

Verður uppskotið hjá Javnaðarflokkinum samtykt, fáa pensionistar ikki landsskatt komandi skattaár

Vilhelm Johannesen tók undir við teimum, sum hildu, at aðrir bólkur skulu takaast við, men mælti kortini til at fremja eina pristalsregulering av persónsfrádráttinum hjá pensionistunum.

Annars helt hann Karina Kjølbø vera uppattur meira optimistiska, tá hon mælti ti tvífalt so høgum barnafrádrátt.

Hvi leikar Eli ikki i

Vilhelm Johannesen segði seg ikki duga at skilja, hvi Eli Nolsøe ikki leikar líka so nógv í nu, tá pristalið skal broyttast, sum hann leikaði í 1980.

Hann visti á, at í 1980 var veruliga talan um eina krepstu hjá fiskivinnuni, sum hevði tórv fyri yvir 70 mill. kr. Framleiðslutólini vóru við at steðga upp og ti var neyðugt at talma lonarvøksturin. Harafturat visti hann á, at tað var í eina tíð við stórum vøkstri í realloini.

Men, segði Vilhelm Johannesen, síðstu árin hava vit havt eitt fall í realinntøkuni. Harafturat er landsstýrið ikki komið við nakrari veruligari grundgeving uttan henni, at nú er pristalið komið líka so langt upp sum seinast, tá tað varð sett á 100.

Landið hevur ráð at sleppa pensionistunum undan

Atli Dam helt undanfærsluna hjá Hilmar Kass, fyri ikki at taka undir við uppskotinum at sleppa pensionistum undan landsskatti, vera lættkeyta. Hann segði, at henda broytingin kann fremjast beint nú uttan nakað og setast í gildi beinanvegin.

Atli Dam metti, at landið hevur ráð til hesar sømdirnar til pensionistarnar. Hann upplýsti, at 60 mill. kr. koma meira inn í skatt og tolli enn metti. Harafturat hevur landsstýrið tær 50 mill. kr., sum kravdur vóru í tolli og avgjöldum fyrraárið og sum

bert skuldu uppkrevjast ta einu ferðina.

Hetta, saman við ti, sum landskassin fær eyka í samband við at lagt verður um til kelduskatt, skuldi gjørt, at landskassin hevur einar 200 mill. kr. til taks.

— Vilja menn beta um støðuna hjá pensionistunum, so er bara at taka undir við hesum uppskotinum, segði Atli Dam.

Fólka flokkurin sosiala traditión

Oli Breckmann, úr Fólka flokkinum tók undir við tankanum. Hann segði, at í seinasta landsstýri var Fólka flokkurin við til at fremja líkandi broytingar og avtaka landsskattin hjá pensionistum.

— Ut frá hesum sæst, at Fólka flokkurin hevur eina sosiala traditión, segði Oli Breckmann. Hann visti á, at hesin politikkur er hildin fram, og at pensionistarnar hækkaðu í 1982 uttan hjálp frá Javnaðarflokkinum.

Hetta fekk Atla Dam at siga: — Haldi meg vita, at Oli Breckmann fer lætt um sannleikan, men hann mátti ikki tora at gjørt tað her inni.

Formaður Javnaðarflokksins upplýsti, at pensionistarnar bert hækkaðu, ti Javnaðarflokkurin sat í seinasta landsstýri, og ti at Javnaðarflokkurin aftaná skoraði á. Hann segði, at pensionistarnar í Danmark hækkaðu í 1979. Landsstýrið tók upp samráðingar við donsku stjórnina, men hesar vóru ikki lídnar fyrr enn í 1980.

— At tær ikki komu í gildi í 1981, men ikki fyrr enn í 1982 — tað kunnu vit bert takka sitandi landsstýri fyri, segði Atli Dam.

Uppskotið hjá Javnaðarflokkinum at hækka persónsfrádráttin hjá pensionistum, soleiðis at hesir sleppa undan landsskatti, er beint í skattanevndina til viðgerðar.

jo-mo

Petur Reinert:

Landsstýrið »spennir bein« fyri vinnulívs-útbygging

Atli Dam sigur, at figggjarnevndin hevur ikki viðgjørt alt tilfarið um svartkjaftasurningin

Uppskotið hjá Tjóðveldisflokkinum at landskassin setir partapening í svartkjaftavirki í Kollafirði og í Gøtu er beint í figggjarnevndina.

Undir 2. viðgerð av uppskotinum hóskvøldið segði formaðurin í figggjarnevndini, Ivan Johannesen, at forða hesum, men tað eydnaðist ikki. Bert 13 samgongumenn vóru í móti ynskinum hjá Javnaðarflokkinum og Tjóðveldisflokkinum at fáa málið aftur í figggjarnevndina og viðgera málið av álvara.

Uppskotið miðjar í móti at fáa gongd á útbyggingina av svartkjaftavirkjum, og at landskassin í hesum sambandi skal seta partapening í Dylluna í Kollafirði og eitt ætlað felag í Gøtu. Eisini skal landskassin veðhalda fyri 30% av í-løgupeninginum.

Figggjarnevndin hevur viðgjørt málið. Ein meiriluti — landsstýr-

isflokkarnir — mælti til at beina málið til landsstýrið, men hesum var m. a. Javnaðarflokkurin imóti. Hann visir á, at nevndin hevur fingið nógv forvitnisligt, visindaligt tilfar um veiði, framleiðslu og sølu. Hetta tilfarið hevur nevndin ikki viðgjørt.

Undir orðaskiftinum hóskvøldið segði Petur Reinert, at landsstýrið vil ikki viðgera umsóknirnar hjá nevndu feløgum, ti hesi virki skulu ikki sleppa fram- at.

Petur Reinert skuldi setti landsstýrið fyri at »spenna bein« fyri eini vinnulívsútbygging í Føroyum.

Atli Dam fýltist á viðgerðina í figggjarnevndini. Hann segði, at figggjarnevndin hevur fingið nógv tilfar, sum hevur givið monnum hug at fara undir eina veruliga viðgerð, ti, sum hann segði, stórir møguleikar liggja í hesi vinnuni.

Nevnd skal ikki koma við uppskoti

Løgtingið feldi hóskvøldið eitt uppskot frá javnaðarflokkinum um at velja eina nevnd við umboðum frá fakfeløgum og almennum stovnum, sum skuldi koma við einum møgulegum uppskoti um eina landsumfevnandi arbeiðsávising og arbeiðsloysisstuðli. Føroya Arbeiðarafelag hevur áður sent lögtinginum skriv um hesi mál.

Ein meiriluti í sosiala nevndini — landsstýrisflokkarnir — mælti istaðin til at senda uppskotið til landsstýrið til viðari viðgerð. Ein minniluti — Javnaðarflokkurin og Tjóðveldisflokkurin — mælti til at samtykkja uppskotið.

Minnilutaráðingin fekk 15 atkvøður. Uppskotið hjá meirilutanum varð samtykt við 18 atkvøðum.

Sáttmálin við broyttum fortreytum er samtyktur

Løgtingið hevur nú samtykt fiskiveiðisáttmálan við Noreg eftir langt og hart orðaskifti og nógvá skrivning í bløðunum. 20 tingmenn at-

kvøddu fyri sáttmálanum, tá hann varð endaliga samtyktur hóskvøldið.

Tá sáttmálið kom til seinra part av 2. viðgerð hóskvøldið,

boðaði Jógvan Sundstein frá, at nú hevði hann fingið vissu fyri at landsstýrið fer at mótmæla, um norðmenn fara at økja um fiskiskapin eftir

rækjum við Svaldbard.

Somuleiðis segði lögtingsformaðurin — sum við fyrra part av 2. viðgerð ikki vildi vera við at samtykkja sátt-

málan, ti so nógvir upplýsingar eru komnar fram, síðan lögmaður undirskrivaði sáttmálan í desember, at hann metti, at fortreytirnar fyri sáttmálanum vóru burtur — at landsstýrið fer at tosa við norska fiskimálaráðharran, tá hesin kemur til Føroya í summar.

Atli Dam helt tað vera lítil trygd í ti at samtykkja sátt-

málan, tá menn ikki vita, hvørjar avleiðingar verða, um norðmenn økja veiðina.

Hann visti á, at eingir av teimum upplýsingunum, norðmenn hava givið landsstýrinum, hava verið haldberir. Hann sipaði til allar upplýsingar, føroyskir fiskarskiparar eru komnar við sein-

Framhald á síðu 6